

Új világrend, új FDI-stratégiák, hazai vonatkozások

MKI Nézőpont

A Magyar Külügyi Intézet rendszeres kiadványa.

Kiadó:

© Magyar Külügyi Intézet, 2026.

Szerző(k):

Goreczky Péter

Lektorálta:

Vass Ágnes

Korábbi kiadványainkat megtekintheti az [Intézet](#) weboldalán.

Borítókép forrás: Shutterstock

Goreczky Péter, vezető kutató, MKI

ÚJ VILÁGREND, ÚJ FDI-STRATÉGIÁK, HAZAI VONATKOZÁSOK

Napjainkban a globális vállalatok egyre inkább a geopolitikai szempontok figyelembevételével hozzák meg döntéseiket arról, hová helyezik új gyártókapacitásukat a jövő iparágaiban. Az USA és Kína új gazdaságstratégiai irányt vett fel, ez a változás pedig átrajzolja az értékláncok, és azon keresztül a nemzetközi kereskedelem térképét. A piaci mechanizmusok és a kormányzati stratégiák kölcsönhatása révén formálódó gazdasági globalizáció korszakában Magyarország, mint beruházási helyszín megőrizheti versenyképességét, ha stabil és kiszámítható befektetési környezetet kínál a jövő gyártóágazataiban.

A kereskedelem jövőbeni világtérképe még kialakulóban van, ugyanakkor a jelen közvetlen külföldi tőkeberuházásai (FDI) sok mindent elárulnak a holnap értékláncairól, és így a nemzetközi kereskedelem leendő kapcsolati hálójáról. Napjaink új FDI projektjei kapcsán két olyan tendenciára érdemes felhívni a figyelmet, amelyek meghatározóak lesznek a kereskedelem jövőjére nézve. Egyrészt, 2017 óta a zöldmezős FDI projektek „geopolitikai távolsága” jelentős csökkenést mutat. (A geopolitikai távolságot az ENSZ Közgyűlésében lezajlott szavazások mintázatai alapján mérik.)¹ A trendet jól jelzi, hogy 2010 és 2025 között a fejlett országok külföldre irányuló működőtőke beruházásaiban Kína részesedése 10%-ról 2%-ra esett vissza, miközben a fejlett gazdaságok (amelyek többnyire az USA geopolitikai szövetségeseiként vannak elkönyvelve) egymás közti FDI áramlásának aránya 35%-ról 45%-ra nőtt.² A másik, jövőt meghatározó trend pedig, hogy 2022 óta az újonnan bejelentett FDI projektek háromnegyede a jövő iparágait célozta (elsősorban adatközpontok, félvezetőgyártás, elektromos gépjárművek, akkumulátorgyártás, gyógyszeripar és a robottechnológia

1 Shekhar Aiyar, Davide Malacrino, és Andrea F. Presbitero, „Investing in Friends: The Role of Geopolitical Alignment in FDI Flows,” *European Journal of Political Economy*, 2024 június, <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0176268024000107>.

2 Olivia White, Tiago Devesa, „How foreign direct investment is changing—and why it matters,” *McKinsey Global Institute*, 2025. október 16., <https://www.mckinsey.com/mgi/media-center/how-foreign-direct-investment-is-changing-and-why-it-matters>.

tartoznak ide).³ A két folyamat nyilvánvalóan nem elválasztható egymástól, a nemzetgazdaságok és a vállalatok úgy igyekeznek megteremteni jövőbeni ipari versenyképességük alapjait, hogy az minél ellenállóbb legyen az erősödő geopolitikai feszültségekkel szemben.

Az értékláncok átrendeződésének egyik fő mozgatórugóját az jelenti, hogy a világ két legnagyobb gazdasága új fejlődési irányba fordult, és ennek megfelelően igyekszik terelni az FDI áramlásokat. Évtizedeken keresztül az USA a kifelé irányuló FDI-t ösztönözte azért, hogy vállalatai versenyképesebbek legyenek globális szinten és hozzáférést nyerjenek a távoli piacokhoz, Kína pedig ellenkező módon, éppen a beáramló FDI-tól várta iparosodását és gazdaságának integrálódását a globális értékláncokba. Mindkét ország esetében a külső környezet változása mutatta meg ezeknek a hagyományos stratégiáknak a korlátjait. A hazai ipar leépülése - ami az USA számára jelenleg az egyik fő gazdaságbiztonsági kihívás - valójában azért lett probléma, mivel Kína az Egyesült Államok riválisává vált, és így a jövő iparágaiban a tőle való importfüggést biztonsági kockázatként értékeli Washingtonban. Az ország stratégiai válasza pedig az újra iparosítás, elsősorban a beáramló FDI ösztönzése révén. Kína esetében pedig a külföldi piacokhoz és technológiához való hozzáférés nehezebbé válása veszélyezteti a gazdaságstratégiai célok elérését, a kínai cégek külföldi beruházásai pedig részben ezeknek a kihívásoknak a kezelését szolgálják. Az új stratégiák hatása egyértelműen érzékelhető, Kínából ma már több FDI áramlik ki, mint amennyi az országba érkezik,⁴ az USA-ban pedig elkezdett növekedni a beáramló működőtőke aránya a kiáramlóhoz képest. Ezek a folyamatok azt eredményezik, hogy a nemzetközi termelési hálózatok még inkább regionális klaszterekké fognak válni, a beruházási döntéseket pedig nem csupán a költséghatékonyság, hanem a stratégiai átrendeződés és az ebből fakadó iparpolitika is meghatározza majd. Az USA és Kína irányváltása hatványozottan érinti a jövő gyártó iparágait, amelyekben a vállalatok igyekeznek mielőbb kiépíteni kapacitásaikat, ez pedig az 1 milliárd dolláros értéket meghaladó, úgynevezett megaprojektek számának növekedését eredményezte az elmúlt években. Ezek a többnyire zöldmezős beruházások képesek átformálni a helyi gazdaságot, ugyanakkor a kevésbé fejlett országok szá-

3 Kweilin Ellingrud, „What we can learn from the shake-up in foreign direct investment,” *McKinsey Global Institute*, 2025. november 6., <https://www.mckinsey.com/mgi/media-center/what-we-can-learn-from-the-shake-up-in-foreign-direct-investment>.

4 Xinyi Wu, „How China's global investment model is changing – and what it means for the yuan,” *South China Morning Post*, 2026. január 10., <https://www.scmp.com/economy/global-economy/article/3339333/how-chinas-global-investment-model-changing-and-what-it-means-yuan>.

mára kockázatot is rejtenek magukban abból a szempontból, hogy egy maroknyi vállalat és egy-egy iparág teljesítménye kapcsán túlzott kitettség alakulhat ki.

Az eddig részletezett változások eredményeként egyes becslések szerint 2035-ig a világkereskedelem több mint 30%-a más kereskedelmi útvonalakra terelődhet át.⁵ Napjaink FDI-áramlásainak térképe - különösen a gazdaság jövőbeni versenyképességét és biztonságát meghatározó iparágakban - szintén olyan jövőt jelez előre, amelyben erősödik vagy gyengül bizonyos országok és régiók közti gazdasági kapcsolat. Mindez nem jelenti azt, hogy véget ér az FDI szabad áramlásának korszaka, és beruházási szempontból blokkokra szakad a világ, hanem egy olyan gazdasági globalizáció képe bontakozik ki, amelyet a piaci mechanizmusok és a kormányzati stratégiák összetett kölcsönhatása alakít. Az Egyesült Államok és Kína sem vonul ki a globális gazdaságból, hanem saját érdekeik mentén szervezik át azt, szorosabb ellenőrzés alá vonva a kereskedelmet, a beruházásokat és a technológia-transzferet. Ennek megfelelően 2026-ban a közvetlen külföldi tőkeberuházások helyszínválasztása várhatóan szelektíven, a változó vállalati és geopolitikai prioritások közti összhang megteremtésének igénye mentén fog zajlani, különösen a jövő gazdasági és technológiai versenyképességét megalapozó iparágakban.

Ebben az új korszakban hazánknak a következő mozzanatokra érdemes különösen figyelmet fordítani. Magyarország egyik fő vonzereje a beruházások terén hagyományosan a nyugat-európai országokhoz képest alacsonyabb munkaerő és működési költség, ugyanakkor e mellett egyre inkább a piacok közelsége és a biztonság is kulcsfontosságú a projektek helyszínválasztásakor. Hazánk esetében a nyugat-európai piacokhoz való közelség, mint vonzerő továbbra is megmarad, ám számítani kell arra, hogy a nyugati gazdaságoknál alacsonyabb bérszínvonal, mint döntési tényező súlya csökken. Az adatbiztonság felértékelődése és az adatvezérelt gazdaság infrastruktúrája iránti igény várhatóan a globális FDI egyik fő növekedési területe marad, ami Magyarország számára is lehetőségeket rejt magában. A jövő iparágainak felemelkedésével tovább erősödik a tehetségek és képzett szakemberek iránti nemzetközi verseny, ami az agyelszívás újabb hullámaint indíthatja el, ugyanakkor felértékeli azokat az országokat, amelyek minőségi munkaerőt tudnak képezni. Ezek a változások kihívást jelentenek a hagyományosan exportorientált gazdaságok számára, miközben lehetőségeket

5 Jeongmin Seong et al., „A new trade paradigm: How shifts in trade corridors could affect business,” *McKinsey Global Institute*, 2025. június 18., <https://www.mckinsey.com/capabilities/geopolitics/our-insights/a-new-trade-paradigm-how-shifts-in-trade-corridors-could-affect-business#/>.

nyitnak azoknak az országoknak és régióknak, amelyek képesek viszonylag stabil és kiszámítható beruházási környezetet kínálni. Ami a geopolitikai hatásokat illeti, az USA és az EU közti jelenlegi feszültség jól mutatja, hogy a világ egyelőre nem kétpólusú, ezért hazánknek érdemes továbbra is a diverzifikációt szem előtt tartva építeni beruházási kapcsolatait a világgazdaság minél több szereplőjével. Végezetül Magyarország szempontjából érdemes azt is felismerni, hogy az új FDI nem az egyetlen útja az iparosodásnak. A geopolitikai turbulenciák miatt egyre kiszámíthatatlanabb külső környezet felértékeli a meglévő beruházásokat, illetve a hazai kis- és középvállalatokat, amelyek növekedése stabilitást ad a gazdaságnak, bárhogyan is alakul a nemzetközi kereskedelem jövője.

**MAGYAR
KÜLTÜGYI
INTÉZET**